

Monumentnummer*: 517098

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 15 april 2002
Kadaster deel/nr: 13542/42

Complexnummer

517097

Complexnaam

Paviljoen "Vrederust"

*Woonplaats**

Halsteren

*Gemeente**

Bergen op Zoom

*Provincie**

Noord-Brabant

*Straat**

Hoofdlaan

*Nr**

4

*Toev.**

*Postcode**

4661 AA

*Woonplaats**

Halsteren

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Halsteren

*Sectie**

D

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

3410

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding.

PAVILJOEN "De Schorre" voor acute psychiatrie, in de stijl van de Amsterdamse School, gebouwd als paviljoen observatie in 1908 door B.T. Boeyinga, uitgebreid en verbouwd in 1933 (gedeeltelijke uitbouw vleugel), 1955 (aanbouw serre) en 1990 (renovatie en uitbreiding).

Omschrijving.

Het paviljoen is in drie bouwblokken te verdelen. Het oudste gedeelte staat haaks op de Hoofdlaan en stamt uit 1908. Aan de oostzijde is in 1933 aan de kopse kant van het bestaande gedeelte een vleugel toegevoegd. In 1990 werd aan de westkant nog een vleugel aangebouwd zodat een gebouw op U-vormige plattegrond is ontstaan. Het gedeelte uit 1908 is twee en drie lagen hoog op een rechthoekige plattegrond onder samengesteld schilddak en heeft aan beide uiteinden een éénlaagse aanbouw onder mansardedak.

Het geheel is uitgevoerd in baksteen met een iets uitstekende plint voorzien van een zwarte bakstenen afdekrand. Daken zijn gedekt met zwarte verbeterde Hollandse pannen en hebben overstekken op klossen. De uiteinden van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

het hoge gedeelte hebben aan de voor- en achterkant topgevels in vakwerk. De voorgevel heeft rechthoekige ramen onder een gepleisterde latei, op de begane grond onder segmentbogen in gele en rode steen, de bovenlichten hebben een kleine roedenverdeling, op de verdieping zijn de ramen boven de latei voorzien van een hanekam in gele en rode steen en geheel gevuld met een kleine roedenverdeling. In het midden van de gevel, ter plekke van het trappenhuis is een overhoekse erker op betonnen plaat aangebracht.

Oorspronkelijk bevond zich daaronder de ingang, deze is thans dichtgezet. Laag in de gevel is een natuurstenen plaquette aangebracht met het opschrift: "EERSTE STEEN GELEGD DOOR/DEN WELEERWAARDEN HEER/DS J.H. DONNER TE BREDÁ/VOORZITTER DER "VEREENIGING/TOT CHRISTELIJKE VERZORGING VAN/KRANKZINNIGEN IN ZEELAND"/DEN 9DEN OCTOBER 1908/JESAJA 4:5B" De lagere uiteinden zijn voorzien van een gepleisterde kroonlijst. In het dakvlak is een brede dakkapel, ter vervanging van de oorspronkelijke puntig uitstekende dakkapel, aangebracht. In de rechterzijgevel direct onder het overstek bevinden zich enkele ramen met kleine roedenverdeling en een deur naar het plat dak van de aanbouw uit 1990.

De aanbouw uit de jaren dertig van de 20ste eeuw is één laag hoog onder zadeldak. De dakhelling van het voorste gedeelte ligt in het verlengde van het mansardedak van de oudste bouwmassa. De vleugel heeft in het midden een bolle erker met rechte bakstenen borstwering. Boven de ramen met stalen kozijnen en een kleine roedenverdeling is een doorlopende uitstekende betonnen band aangebracht waarboven ramen met glazen bouwstenen.

Met deze uitbreiding is ook de achtergevel van de hoofdmassa aangepast. Op de begane grond zijn ramen onder een doorlopende luifel geplaatst, erboven zijn grote ramen, gevuld met glazen bouwstenen. Op de verdieping een groot aantal ramen met metalen kozijnen en roedenverdeling. In de topgevels (in het verlengde van de topgevels voor) rechthoekige ramen, ertussen in een samengesteld raam onder daklijst. Achter het gedeelte uit 1933 is een éénlaagse aanbouw onder dubbel schilddak gebouwd. In het achterste deel een groot raam, voorzien van een metalen kozijn met kleine roedenverdeling, ervoor enkele kleinere ramen en uitstekende kunststenen lijsten, bovenaan in de gevel.

Waardering.

Het paviljoen is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorisch belang als uitdrukking van een geestelijke en sociale ontwikkeling, in het bijzonder de ontwikkeling van de christelijke zwakzinnigenzorg en als uitdrukking van de bijzondere typologische ontwikkeling van de patiëntenhuisvesting in het Interbellum. Het heeft architectuurhistorische waarde: het is van belang voor het oeuvre van de architect Boeyinga en vanwege de stijl. Daarnaast heeft het object ensemblewaarden wegens de samenhang met de wijze van inrichting en voorzieningen van de gehele inrichting.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Sport en recreatie

Functie

Paviljoen